

החלל הנעדר היה קבור בתל אביב

רישומים מוטעים הכריזו: מקום קבורתו של החלל טוראי ליאון סולומונוביץ' לא נודע ■ לפני חודש נמצא שהיה קבור כל העת בבית הקברות נחלת יצחק ■ גילוי המצבה נערך השבוע

לי ירון

טקס גילוי המצבה שנערך בשבוע שעבר בבית הקברות נחלת יצחק בתל אביב, היה בעל משמעות היסטורית גדולה במיוחד. המנוח, טוראי ליאון (נלו) סולומונוביץ', שנפל במלחמת השחרור בשנת 1948, הוגדר לפני 65 שנה כחלל שמקום קבורתו לא נודע, ורק לפני כחודש התגלה שלאורך כל השנים היה קבור בתל אביב.

אמנם בטקס גילוי המצבה לא נכח אף קרוב משפחה או חבר של המנוח, אבל הרב הצבאי הראשי, תא"ל הרב רפי פרץ, וראש מנהל הנפגעים וקציני הערים באכ"א, אל"ם יפה מור, כיבדו את המעמד בנוכחותם. "זהו אירוע מרגש במיוחד, בעבודת נמלים הגענו לפתרון התעלומה", אמר הרבצ"ר בטקס גילוי המצבה. "נסגר כעת מעגל של מחויבות גדולה כלפי בן שנפל. למאמץ הזה אין אח ורע בשום מקום בעולם", הרגיש. ביחידה לאיתור נעדרים (אית"ן) ניהלו בשנים האחרונות חקירה מאומצת בנוגע למקום קבורתו של סולומונוביץ', אשר

גילוי המצבה של סולומונוביץ', בית הקברות נחלת יצחק בתל אביב

צילום: חתן פאר

באזור הקרב כשנה אחרי האירוע, הם חשבו שהם מחפשים אחר תשע גופות בלבד, מבלי לדעת שגם גופתו של סולומונוביץ' נמצאת שם. במהלך סריקה קפדנית נאספו חלקי הגופות והובאו לקבורה בקבר אחים בנחלת יצחק, בה נחה שקבורים במקום תשעה חללים.

"התפנית בחקירה התרחשה כאשר בטיזטה של ההודעה לעיתונות על מציאת תשע גופות החללים, נרשם שנמצאו 'בערך כ-10 גוויות'", שיתף רע"ן אית"ן. זאת כיוון שנמצאו בזירה איברים של עשר גופות. "הביטוי 'בערך כ-10' נחקק בהמשך מחשש לפגיעה במשפחות, אך נראה שהוא שיקף את המציאות. צוות הסריקה, שלא ידע על קיומו של ליאון, חיפש תשעה חללים ועל כן הניח שטעה בהערכתו", סיפר.

כיום, ישנם 179 חללים שמקום קבורתם לא נודע, שנספו מאז כ"ט בנובמבר 1947 ועד היום. בחצי השנה האחרונה נמצא מקום קבורתם של חמישה חללים, בי"2012 נמצאו שניים, וב"2011 נמצאו שבעה. בחמש השנים האחרונות אותרו 23 חללים בסך הכול.

הובאו לקבורה", סיפר. בדיווח מטה הפלמ"ח על אודות הקרב נכתב שנפלו בו 15 חיילים ופוד"טו שמותיהם, כאשר סולומונוביץ' נעדר מרשימות אלה. רק כחודש וחצי לאחר מכן התקבל מכתב בו דיווח הפלמ"ח כי גם סולומונוביץ' נפל בקרב, אך המכתב לא הגיע לעיור.

כשאנשי הרבנות הצבאית ומחלקת הנפגעים יצאו לחפש את הגופות

לחם במלחמת העצמאות ונפל במבצע "פלשת" בקרב על אשדוד, במסגרת קרבות הבלימה נגר חיל המשלוח המצרי. "ליאון עלה לארץ בגפו מרומניה", סיפר רע"ן אית"ן, סא"ל גבי אלמשעלי. "הוא הוצב בפלוגה יום לפני היציאה לקרב, ונפל ביחד עם כל 15 לוחמי הפלוגה הנוספים. לצערנו, בשל הנסיבות הושארו בשטח עשר גופות, בהן גופתו של ליאון, כששש הגופות הנותרות